

Pelagia Egersund Seafood
Kaupanesveien 34
4374 Egersund

Saksbehandler:
Kirsten Allred

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Pelagia Egersund Seafood AS Kontrollnummer: 2023.015.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Ragnhild Skaara

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Kirsten Allred

Andre deltagere:
Bjørn Kjetil Sirevåg

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Rogaland:*
Jan Meling

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Pelagia Egersund Seafood AS (Egersund Seafood) den 21. september 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket 1 avvik og ga 4 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Anmerkninger:

- Virksomhetens prosedyrer for avfallshåndtering bør samordnes og ha med supplerende opplysninger
- Virksomheten bør skrive avvik på overskridelser av grenseverdiene for utslipp til vann
- Virksomheten bør revidere miljørisikovurderingen
- Virksomheten bør skjerpe inn sine rutiner med å sortere ut metall og papp

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

27. september 2023	Kirsten Allred	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing
	Statsforvalteren i Rogaland	

Kopi sendt til: Eigersund kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Pelagia Egersund Seafood AS	
Organisasjonsnr.: 972323888	Eies av: 989094823
Bransjenr. (NACE-kode): 10.202 - Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	

Kontrollert enhet

Navn: Egersund Seafood	Anleggsnr.: 1101.0017.01
Kommune: Eigersund	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Landbasert	
Tillatelse gitt: 07.11.2017	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i tillatelse eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslippskontroll
- Renseprosess og -utstyr
- Avfallshåndtering
- Internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Pelagia Egersund Seafood plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Pelagia Egersund Seafood innen 1. november 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet. Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Kirsten Allred.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi tar sikte på å fastsette gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 22 500,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om gebyrsats er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere varselet, jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 9.1 annet ledd, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5 og 11-12

Kommentarer:

Avviket består av to forhold:

Fat med farlig avfall er ikke merket, jf. § avfallsforskriften § 11-5

I § 11-5 i avfallsforskriften står det at «farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte». Dette innebærer *blant annet* at avfallet skal være merket, og at det ikke skal være tilgjengelig for uvedkommende. Måten avfallet lagres på skal ikke kunne føre til forurensning.

Ifm. befaringen ute registrerte Statsforvalterens kontrollører at det ikke var merking på flere fat, som virksomheten etter hvert fant ut inneholdt glykol og spillolje.

Virksomheten hadde ett blybatteri som var lagret utendørs. Blybatterier inneholder syre og skal derfor ikke lagres slik at uvedkommende kan få tilgang til dem.

Bilde 1: Plastfat uten merking, inneholder glykol

Bilde 2: Lagring av spillolje i IBC-kontainere uten merking

Farlig avfall fra andre virksomheter har blitt deklartert på Egersund Seafood, jf. avfallsforskriften § 11-12

Når farlig avfall leveres, skal det deklarerer, dvs. registreres i avfallsdeklarering.no. Avfallet skal registreres på den virksomheten hvor avfallet har oppstått; avfallsprodusenten. Opplysningene i avfallsdeklarering.no er avfallsprodusentens dokumentasjon på at avfallet har blitt levert til et lovlig mottak.

I forkant av kontrollen sjekket Statsforvalteren opplysningene i avfallsdeklarering.no der Egersund Seafood står som avfallsprodusent. Per 14. september 2023 var det registrert 47 deklarasjoner på Pelagia Egersund Seafood i avfallsdeklarering.no. Ti av disse deklarasjonene har status «påbegynt», dvs. de mangler datoer både for når avfallet er sendt, og når deklarasjonen er ferdig.

Egersund Seafood fortalte på kontrolldagen at virksomheten genererer farlig avfall av typen (vist med avfallsstoffnavn): drivstoff/fyringsolje, spillolje, spraybokser, blybatterier, lysrør og maling/lim/lakk.

I tillegg til deklarasjoner som kan tilbakeføres til Egersund Seafood, er det flere deklarasjoner med tilleggsopplysninger som tyder på at det ikke er Egersund Seafood som er avfallsprodusenten. På kontrolldagen så Statsforvalteren, sammen med Egersund Seafood, nærmere på noen av disse deklarasjonene.

Deklarasjon nr. 301626961 (38070 kg oljeforurenset masse) og nr. 301626969 (17000 liter oljeemulsjoner/slopp) tilhører Pelagia Egersund Sildoljefabrikk (org.nr. 971 679 832). Det samme gjør deklarasjon nr. 300760614 (1876 kg maling/lim/lakk), deklarasjon nr.

3000760622 (80 liter ikke-refusjonsberettiget spillolje), 301440673 (2200 kg formalin), og deklarasjon nr. 301829581 (200 kg oljeemulsjoner/sloppvann). Én deklarasjon (nr. 301008577) gjelder avfall som har oppstått ved Stangeland Maskin sitt arbeid på nabotomten (som eies av Pelagia AS).

Uavhengig av hva feildeklareringsene skyldes, er det Egersund Seafood som er ansvarlig for at opplysningene i avfallsdeklarasjon.no er riktige.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens prosedyrer for avfallshåndtering bør samordnes og ha med supplerende opplysninger

Kommentarer:

Ifølge internkontrollforskriften annet ledd punkt 7 skal virksomheter iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Slike rutiner skal dokumenteres skriftlig.

En skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall skal omtale alle relevante krav i avfallsforskriften kapittel 11:

- Hvilke typer farlig avfall virksomheten har (med tilhørende avfallskoder)
- Hvordan det farlige avfallet skal lagres (i merket emballasje, skjermet for vind og vær)
- Hvor ofte avfallet skal leveres (1 gang i året dersom mengden overstiger 1 kg)
- Hvordan avfallet skal deklarerer

Ansvar for at rutinen blir fulgt, bør legges til konkrete stilling(er). Personer som får i oppgave å sikre etterlevelse av rutinen må ha kompetanse til å gjøre dette, eventuelt få den nødvendige opplæringen (jf. internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 2).

Egersund Seafood kunne på kontrolldagen legge fram to prosedyrer for håndtering av avfall; en som gjelder for alle Pelagia-virksomhetene (*Avfallshåndtering*. Doc ID: 00204, Review Date: 12.10.2021), og en som gjelder lokalt, dvs. for Egersund Seafood (*Prosedyre for avfallshåndtering*. Dokument ID: M 4.7.3.3.1, rev.dato/nr/sign: 08.02.21/RS)

Ift. kravene i avfallsforskriften kapittel 11, mangler den sistnevnte (lokale) prosedyren opplysninger om farlig-avfallstypene lysrør og maling/lim/lakk. Den mangler også opplysninger om hvordan avfallet skal lagres (merkede beholdere, skjermet mot vær/nedbør og uvedkommende).

Prosedyren «Avfallshåndtering» omtaler lysrør (som farlig avfall) men ikke spraybokser. Den sier noe om lagringen av farlig avfall, men mangler opplysninger om årlig levering.

Anmerkning 2

Virksomheten bør skrive avvik på alle overskridelser av grenseverdiene for utslipp til vann

Kommentarer:

Egersund Seafood har et system for å registrere og behandle avvik. Per i dag foregår dette på papirskjema, men virksomheten skal snart over på et elektronisk system.

På kontrolldagen fortalte virksomheten at avvik på grenseverdiene for utslipp til vann ikke blir registrert som avvik, med mindre de er over en viss størrelse.

Statsforvalteren forventer at virksomheten skriver avvik på alle overskridelser av grenseverdiene for utslipp. Dette er også lagt til grunn i vår besvarelse av virksomhetens egenkontrollrapport (brev datert 08.05.2023):

«I forbindelse med egenkontrollrapporten for 2023 minner vi om ansvaret dere har for å rapportere alle utslipp fra virksomheten som kan ha betydning for miljøet.»

Anmerkning 3

Virksomheten bør revidere miljørisikovurderingen

Kommentarer:

Ifølge internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6 skal alle virksomheter kartlegge farer og problemer og på bakgrunn av det, vurdere risiko. Basert på utfallet av risikovurderingen, skal det iverksettes tiltak for å redusere risikoforholdene.

Egersund Seafood har kartlagt farer og problemer i dokumentet «Fareanalyse ytre miljø», sist revidert 8. februar 2022 som Statsforvalteren fikk framlagt på kontrolldagen. Hendelsene er vurdert ift. sannsynlighet og konsekvens. Fem av hendelsene har endt på gult område, som ifølge virksomhetens «Kriterier for risikovurdering» (Dokument ID: M 3.4.1.2.4) utgjør en betydelig risiko, som det skal vurderes forbedringstiltak for.

I Egersund Seafood sin miljørisikovurdering er det oppført «risikoreduserende tiltak» for de fem hendelsene, men dette er *eksisterende* tiltak – det vil si tiltak som allerede var på plass da virksomheten vurderte risikoen. Se eksemplet under, med at urensset vann går til sjøen. «Periodisk kontroll av slanger» ble praktisert for sannsynligheten for utslipp pga. feil på slange ble vurdert.

Muleg fare	Årsak	K	S	L	M	H	Risikoreduserende tiltak	Merknad / Referanse
Fisk og urensset prosessvann går i sjøen.	Pumpe ryk, feil på slange eller kopling.	2	3		x		Straktiltak: stopp lossing. Korrigerende tiltak: periodisk kontroll av slanger. Visuell observasjon av lossing.	E 4.9.1.1 Prosedyre for mottak av råstoff fra båt.
	Lekkasje fra koblinger						Sump med pumpe til rensehus under kaien slik at evt søl pumper tilbake til rensehus	
	Overfylling av bulkfødar pga. manglende kommunikasjon mellom kaimann og båtmannekk	2	2	X			Korrigerende tiltak: nivåkontroll med lyssignal til båten for lavt og høgt nivå. Visuell observasjon av lossing.	E 4.9.1.1 Prosedyre for mottak av råstoff fra båt.

Bilde 3: Utsnitt fra «Fareanalyse ytre miljø».

Egersund Seafood har ikke vurdert noen hendelser som så alvorlige at det må iverksettes nye tiltak (rødt område). Hendelsene på gult område har ikke blitt vurdert, skriftlig, ift. om det skal iverksettes ytterligere risikoreduserende tiltak.

Egersund Seafood bør vurdere metoden som benyttes i utarbeidelse av miljørisikovurderingen.

Anmerkning 4

Virksomheten bør skjerpe inn sine rutiner med å sortere ut metall og papp

Kommentarer

Egersund Seafood sorterer ut metall, plast og papp fra annet avfall, men i forbindelse med befaringen registrerte Statsforvalterens kontrollører at det lå noe sveisetråd (metall) og papp i virksomhetens container for restavfall.

8. Andre forhold

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 trådte avfallsforskriftens kapittel 10a Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse nr. 2017.0732.T, gitt 07.11.2017

Framlagt dokumentasjon for å verifisere faktiske forhold:

- Prosedyre for avfallshåndtering (dokument ID: M 4.7.3.3.1, rev.dato/nr/sign:08.02.21/RS)
- Avfallshåndtering (Doc ID: 00204, review date: 12.10.2021)
- Prosedyre for identifisering av miljøaspekter (Dokument ID: M 3.3.1.1, Revidert dato/Nr.: 08/01/15/6/AT)